

Решение № 60011

Номер 60011

Година 20.01.2021

Град Смолян

Районен Съд - Смолян

На 22.12

Година 2020

В публично заседание в следния състав:

Председател:

Секретар:

Прокурор:

като разгледа докладваното от Златанова

Гражданско I инстанция дело

номер

20205440100315

по описа за

2020

година

Ищцата Ф. А. Д. от гр. С. е предявила отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК срещу „****“ ЕАД, с който иска да бъде установено по отношение на ответника, че не дължи сумата от 689,74 лв. по фактура № */06.04.2020 г. за ел.енергия, допълнително начислена за стар период 05.11.2019 – 03.02.2020 г.. Твърди, че същата е начислена без правно основание. Претендира за деловодните разноски.

Ответникът в срока по чл. 131 ГПК подава отговор, с който оспорва предявения иск като неоснователен. Твърди, че на 03.02.2020 г. техни служители са извършили проверка на електромер № 01 1942728, отчитащ доставяната електрическа енергия в Обекта. В съответствие с разпоредбата на чл. 49, ал. 5 от ПИКЕЕ служителите на ЕР **** ЕАД са демонтирали процесния електромер, поставили са го в безшевнен чувал с пломба за еднократна употреба с № 587066, с цел същият да бъде изпратен за метрологична експертиза в независима лаборатория, като на мястото на демонтирания електромер е монтиран нов (вж. чл. 49, ал. 7 от ПИКЕЕ). За тези действия, извършилите проверката лица са съставили Констативен протокол за техническа проверка и подмяна на средства за търговско измерване № 576108/03.02.2020 г. (Констативния протокол). Констативният протокол е съставен от наш представител, в присъствието на свидетел, който не е наш служител, като съответно е и подписан от тези лица (вж. чл. 49, ал. 3 ПИКЕЕ). Протоколът е изпратен на клиента и получен от същия, видно от известие за доставяне № ИД PS 4700 00MYDYN. Процесният електромер в последствие е бил предаден на Българския институт по метрология (БИМ) за извършване на метрологична експертиза, като заключението на лабораторията е следното: „осъществен е достъп до вътрешността на електромера. Датчика за отваряне на лицевия панел е блокиран чрез залепване. Подвижната част на куплунг XI5 е извадена от гнездото. В измервателната верига на електромера е монтирано допълнително 5МО съпротивление със стойност 3000. В резултат на тази манипулация електромерът отчита по-малко от консумираната електроенергия.“ Вследствие на описаната манипулация електромерът отчита консумираната електроенергия с отклонение извън границите на допустимото, а именно - 701,34 %. За извършената проверка от БИМ е изготвен Констативен протокол от метрологична експертиза на средство за търговско измерване № 137/04.03.2020 г.

С оглед на описаното по-горе и като е установено, че са на лице предпоставките, описани в чл. 50, ал. 1, б. „а“ от ПИКЕЕ, операторът на разпределителната мрежа е извършил преизчисление на

количеството електрическа енергия, при спазване на инструкциите, съдържащи се в чл. 50, ал. 1 от ПИКЕЕ, като е начислил допълнително количество електрическа енергия на клиента. По-конкретно - допълнително начисленото количество електрическа енергия в случая е в размер от 3 496 kWh, като стойността на това допълнително количество електрическа енергия, изчислено по определената от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) прогнозна пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологичните разходи на ЕР **** за период от 90 дни (вж. чл. 56, ал. 3 ПИКЕЕ) е 689,74 лв. с ДДС. Периодът от време, за който е извършена корекцията е 90 дни, като първата дата - 05.11.2019 г. - началото на корекционния период е датата на предходната проверка на електромера съгласно електронното досие на измервателната система (виж чл. 33, ал. 1 и ал. 2 от ПИКЕЕ), а последната дата е датата на извършената последваща техническа проверка - 03.02.2020 г. За горепосочената сума сме издали процесната фактура № */06.04.2020 г., която е изпратена на ищцата с писмо с изх. № 8599419-1/06.04.2020 г. (вж. чл. 56, ал. 1 ПИКЕЕ) и пратката е получена от ищцата, видно от известие за доставяне с номер ИД Р5 4040 01J7C5 X.

Сумата е начислена на законово основание – чл. 50, ал. 1, б. „а“ от ПИКЕЕ. Стойността на дължимата сума пък е изчислена по определената от КЕВР пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологичните разходи на ЕР **** в качеството му на оператор на разпределителна електрическа мрежа (вж. чл. 56, ал. 3 ПИКЕЕ), ведно с дължимата сума за мрежови услуги и за цена за задължения към обществото (вж. чл. 56, ал. 1 ПИКЕЕ).

ЕР **** няма задължение да доказва виновно поведение от страна на ищцата.

Считано от 04.05.2019 г. са в сила нови ПИКЕЕ, според които преизчислението на количеството електрическа енергия вече се извършва от операторите на съответните електрически мрежи. Към настоящия момент, както преизчислението на количествата електрическа енергия, така и фактурирането им се извършват от оператора на съответната електрическа мрежа, към която е присъединен конкретния обект на клиент (вж. § 1, т. 346, б. „а“ ДР на ЗЕ) - в случая ЕР **** - ответник в това производство.

Смята иска за изцяло неоснователен и като такъв моли да бъде отхвърлен. Претендира за сторените деловодни разноси, включително и юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание ищцата не се явява, чрез процесуалния представител адв. Д***поддържа иска в писмена молба и моли да бъде уважен, като оспорва възраженията на ответника, изложени в отговора на исковата молба.

Ответникът се представлява от юр. Д****и юр. Н***, поддържат отговора на исковата молба, с искане искът да бъде отхвърлен като неоснователен и да му бъдат присъдени деловодните разноси.

След като обсъди становищата на страните и приетите по делото доказателства, съдът установи от фактическа страна следното:

При извършена на 03.02.2020 г. проверка от П. П. и ЛК - служители на „Е. Е ****“ на електромера на Ф. Д. в обекта, находящ се в гр. С., ул. „****“ № 6, бл. 15, вх. А, ап. 2, е установено, че схемата на свързване на електромера е правилна, грешката на електромера, отчетена при еталонната проверка, е извън допустимите граници. Електромерът е демонтиран за експертиза. Съставен е Констативен протокол за техническа проверка и подмяна на средства за търговско измерване № 576108/03.02.2020 г., който е връчен на ищцата с известие за доставяне на 11.02.2020 г..

Електромерът е изпратен за проверка в БИМ ГД „Мерки и измервателни уреди“. При проверката е установено, че електромерът не съответства на техническите и метрологичните изисквания. Установено е, че липсва знакът от метрологичната проверка, а фирменият знак /пломба/ е унищожен. Осъществяван е достъп до вътрешността на електромера, датчика за отваряне на лицеви панел е блокиран чрез залепване, подвижната част на куплунг X15 е извадена от гнездото, в измервателната на електромера е монтирано допълнително SMD, непринадлежащо към конструкцията на електромера, със стойност 300 ома. В резултата на тази манипулация електромерът отчита по-малко от консумираната електроенергия. Съставен е Констативен протокол от метрологична експертиза на средство за измерване № 137/04.03.2020 г..

Въз основа на констатациите от проверката е изготвена справка за коригиране на сметката за електроенергия, с която за периода 16.07.2018 – 11.10.2018 г. е определена енергия за доначисляване общо 3496 kWh на обща стойност 689,73 лв.. На тази база е издадена и фактура № */06.04.2020 г. на стойност 689,74 лв..

На адреса на обекта на ищцата е изпратено писмо № 8590419-1/06.04.2020 г., с което ищцата е уведомен за извършената проверка и направените констатации и че ще ѝ бъде коригирана сметката за електроенергия за посочения период 05.11.2019 – 03.02.2020 г. за 90 календарни дни със сумата от 689,74 лв., представляваща 71,34 % от потреблението за същия период, след приспадане на 2 % допустима грешка на електромера. Към писмото са приложени фактурата, КП № 576108/03.02.2020 г.; КП № 137/04.03.2020 г. на БИМ и справка за коригиране на сметката за електроенергия. Писмото е връчено на ищцата с известие за доставяне /л. 18/ чрез нейния син РА/фамилията не е достатъчно

четлива/ на 08.04.2020 г.

От заключението по СТЕ се установява, че констатациите в т. 5 от протокол №137/04.03 2020 г. на БИМ отразяват външна нерегламентирана намеса, касаеща промени във вътрешната схема на свързване на електромера. Описаните в т. 5 от протокола манипулации водят до промяна на техническите и метрологични характеристики на електромера, от които зависи точността на измерването на електрическата енергия от него. В конкретния случай с монтирането на допълнително съпротивление във вътрешната схема на електромера е променена допустимата грешка, която от нормативно определената $\pm 2\%$ е променена на -71.34% (така наречената минусова грешка), при която грешка процесният електромер отчита по-малко от реално консумираната електрическа енергия. Методиката за изчисляване на неотчетеното количество електрическа енергия заложена в чл. 50, ал. 1, б. "а" от ПИКЕЕ, ДВ бр. 35/30.04.2019 г., е приложена правилно. Остойносттаването на коригираното количество електрическа енергия се извършва на основание изискванията на чл. 56, ал. 1 и ал. 3 от ПИКЕЕ, което в случая е правилно. Прогнозната пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологичните разходи, цени за мрежови услуги и за „задължения към обществото“ за „****“, за процесния период на коригиране на количествата ел. енергия 05.11.2019 – 03.02.2020 г. са определени с Решение № Ц- 19/01.07.2019 г. на КЕВР, цените по което са посочени в заключението. На база на тях, цената за остойносттаването на неизмереното количество електрическа енергия е 164,41 лв./МВтч (0,16441 лв./кВтч.) без ДДС или 0,197292 лв./кВтч. с ДДС. Данни за нерегламентирано вмешателство в измервателното устройство се регистрират в билинг - системата му и може да се констатират след преглед на електронния отчет на електромера. Тъй като ЕР **** не разполага с данни от електронния отчет на процесния електромер, то вещото лице е приело, че не се съдържат данни в паметта на СТИ № 011942728 за нерегламентираното вмешателство, според допълнителното заключение. Информация за началния момент на непълно измерване на електрическата енергия от процесния електромер може да се получи от данните регистрирани в билинг системата от отчета на електромера. Поради липса на електронен отчет от процесния електромер началният момент на измерване на ел. енергия не може да бъде установен. Процесният електромер с фабричен номер № 011942728 попада в група "Електромери - еднофазни", поз. 27, в списъка за определяне на периодичността на последващи проверки на средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, приет със Заповед № А-616 от 11.09.2018 г. на председателя на ДАМТН. Върху процесния електромер има нанесени изискуемите знаци за първоначална проверка СЕ М15/1781. Съгласно Заповед №А-616 на председателя на ДАМТН от 11.09.2018 г. последващата проверка на този тип измервателни средства се извършва през шест години. Последващата проверка на процесния електромер е следвало да се извърши през 2021 г. Сроковете съгласно горната заповед са спазени.

Съдът кредитира заключенията на СТЕ като обективно и компетентно изготвени, същите са неоспорени от страните.

Според показанията на свид. П. – той е извършил проверката на електромера и е съставил констативния протокол. Клиентът не е присъствал в момента на проверката, но е присъствал свидетелят Кузманов – охрана в сградата на К.. Отклонението в измерването е било 71 цяло и нещо %, а стандартното е +/- 2 %.

Правни изводи:

Предявен е иск с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК за установяване недължимостта на сумата от 689,74 лв. по коригираща сметка за доставена електрическа енергия в имота - собственост на ищцата.

Поради характера на иска – отрицателен установителен, в тежест на ответника е да докаже, че съществува правно основание за начисляването и дължимостта на корекционната сметка от ищцата, както и че в съответствие със законовите изисквания е извършено допълнителното начисляване на ел.енергия за процесния период и правилното определяне на стойността ѝ.

Безспорно се установи, че ищцата като физическо лице – ползвател на електроразпределителната мрежа на "Е. България Е", снабдяван с електрическа енергия от крайния снабдител, е клиент на електроразпределителното дружество по смисъла на чл. 1, т. 5 от общите условия на договорите за пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на "Е. България Е" /Е. ЕР/, одобрени с решение на ДКЕВР № ОУ-014/10.05.2008 г..

Също така като потребител на ел.енергия за битови нужди, присъединен към електроразпределителната мрежа на "Е. България Е", ищцата е клиент и на "Е. България Електроснабдяване" ЕАД по смисъла на чл. 1, т. 4, предл. второ от общите условия на договорите за продажба на електрическа енергия на "Е. България Електроснабдяване" ЕАД /Е. ЕС/, одобрени с решение на ДКЕВР № ОУ-013/10.05.2008 г..

Основно задължение на Е. ЕР е да извършва пренос на ел.енергия и да предоставя мрежови услуги при условия на равнопоставеност на потребителите на крайния снабдител – чл. 11, т. 1 ОУ на Е. ЕР.

Задължение на Е. ЕС е да снабдява с електрическа енергия при условия на равнопоставеност всеки клиент, чийто обект е присъединен към електроразпределителната мрежа, обслужвана от Е. ЕР. Като клиент на Е. ЕР ищцата има задължението да заплаща дължимите суми за пренос на ел. енергия през електроразпределителната мрежа в обявените срокове и по начина, определени в общите условия, като заплащането се извършва към крайния снабдител Е. ЕС – чл. 8, т. 2 ОУ на Е. ЕР.

Съгласно чл. 11, т. 1 ОУ на Е. ЕС ищцата е задължена да заплаща стойността на използваната в обекта, намиращ се на адреса в гр. С., ул. „****“ № 6, бл. 15, вх. А, ап. 2 електрическа енергия в сроковете и по начина, определен в общите условия на Е. ЕС.

Така съгласно чл. 18, ал. 1 ОУ на Е. ЕС потребителят заплаща на продавача стойността на консумираната ел.енергия и дължимата сума за извършения пренос на тази енергия по разпределителната мрежа веднъж месечно, по утвърдени от ДКЕВР цена за снабдяване и цена за разпределение.

Според чл. 44 ОУ на Е. ЕР, електроразпределителното дружество изчислява извършените от него услуги по цени, утвърдени от ДКЕВР.

Няма спор, че в периода 05.11.2019 – 03.02.2020 г. обектът на ищцата е снабдяван с електрическа енергия.

Съгласно разпоредбата на чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ устройството и експлоатацията на електроенергийната система се осъществяват съгласно норми, предвидени в правилата за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/, регламентиращи принципите на измерване, начините и местата за измерване, условията и реда за тяхното обслужване, включително реда и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, реда и начина за обслужване на средствата за търговско измерване, както и създаването, поддържането и достъпа до регистрираните от тези средства база данни.

В тази връзка и за процесния отчетен период от време са приложими Правилата за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/, обн. ДВ бр. 35/30.04.2019 г. Разпоредбата на чл. 50, ал. 1 ПИКЕЕ предвижда в случаите, когато при метрологичната проверка се установи, че средството за търговско измерване не измерва или измерва с грешка извън допустимата, операторът на съответната електроразпределителна мрежа изчислява количеството електрическа енергия за пократкия период между периода от датата на констатиране на неизмерване/неправилното/неточното измерване до последната извършена проверка и периода от три месеца, предхождащи датата на констатиране на неизмерване/неправилното/неточното измерване, да се извършва корекция на измерените количества в различните хипотези. В б .а“ е предвидено , че при средство за търговско измерване, измерващо с грешка извън допустимостта, количеството преминала електрическа енергия се изчислява, като измерените количества се коригират с установената грешка, като се отчита класа на точност на СТИ.

Както се установи от констативния протокол за извършената проверка на СТИ и от констативния протокол от метрологичната експертиза на СТИ, съставени по реда на чл. 49 ПИКЕЕ, се касае именно за хипотеза на „минусна“ грешка при отчитането на ел.енергия извън допустимите граници, която се дължи на допълнително монтираното съпротивление в измервателната система на електромера, която грешка е дала основание на електроразпределителното дружество да направи законово предвидената корекция, като изготви необходимата справка за коригиране на сметката и да издаде корекционна фактура.

В съдебната практика - Решение № 111/17.07.2015 г. по т.д. № 1650/2014 г.; Решение № 173 от 16.12.2015 г. по т.д. № 3262/2014 г. на ВКС, ТК, II т.о.; Решение № 203/15.01.2016 г. по т.д.№ 2605/2014 г. на ВКС, ТК, I т.о.; Решение № 118/18.09.2017 г. по т.д. № 961/2016 г., II т.о., ТК е прието, че по силата на чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ е предвидено законово основание за доставчика на електрическа енергия едностранно да коригира сметките на потребителите, само поради обективния факт на констатирано неточно отчитане или неотчитане на доставяната електроенергия. Предвидена е възможност за едностранна корекция на сметките на потребителите във всички случаи на неизмерена или неточно измерена доставена електроенергия, като с оглед конкретната причина за неизмерването или неточното измерване е предвиден начин на извършване на корекцията. Тази процедура въвежда обективни правила за измерване на доставената, но неизмерена или неточно измерена електрическа енергия, като освобождава доставчика от задължението да докаже периода на неточното измерване и реално потребеното количество електроенергия, а в тежест на потребителя е при оспорване на установените по този ред данни да ангажира доказателства за установяване на потребеното количество електроенергия с оглед намиращите се в обекта електроуреди и режима на използването им. Ето защо в настоящия случай съдът приема за безспорно установено съществуването на

фактическото и правно основание за начисляването на корекционна сметка на ищцата за процесния период. Във всички случаи на неизмерена или неточно измерена доставена електроенергия, правото на доставчика на електрическа енергия да извърши едностранно корекция не е предпоставено от доказването на виновно поведение на потребителя, довело до неизмерването или неточното измерване на доставената електроенергия, тъй като корекционната процедура цели възстановяване на настъпилото без основание имуществено разместване, а не да ангажира отговорността на потребителя за негово виновно поведение. В този смисъл неоснователни са доводите на ищцата, че не са доказани нарочно извършени от ищцата действия на неправомерно въздействие върху СТИ. Неоснователни са и твърденията, че ищцата не е била уведомена за извършената проверка, за констатациите от нея и за изготвената справка за коригиране, тъй като видно от уведомителното писмо от 06.04.2020 г. и известието за доставянето му, същата е надлежно уведомена чрез нейния син на 08.04.2020 г., като заедно с писмото са ѝ връчени двата протокола, справката и фактурата. Неоснователни са и доводите на ищцата за неравноправност на клаузи на ОУ относно уведомяването на клиента. Както е прието в практиката от ВКС, с която настоящият състав се солидаризира, ако в ОУ в противоречие с чл. 98а, ал. 1, т. 6 ЗЕ, не е предвиден ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция на сметка, това нарушение е пречка потребителят да бъде поставен в забава относно задължението си да заплати корекцията, но не може да послужи като основание да се отрече дължимостта на сумата, когато това задължение се установява по съдебен ред. ВКС посочва, че това следва от общото правило на чл. 183 ЗЗД и от общия принцип за недопускане на неоснователно обогатяване, а така също и от равенството на страните в гражданския процес, които при равни условия следва да докажат своите твърдения, като съдебното решение следва да се вземе на базата на събраните доказателства, а искът за реално потребена електрическа енергия не може да се отхвърли поради липса на предварителни процедури за защита на потребителите. Ето защо и в настоящият случай, поради което е без значение дали в съответствие с чл.98а, ал.1, т.6 ЗЕ е предвиден или не в ОУ на ответника ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция на сметка и дали клаузи от ОУ, касаещи тези въпроси, са неравноправни. Съдът не споделя доводите на ищцата, че ПИКЕЕ са нищожни на основание чл. 143 ЗЗП. Необходимо е да бъдат установени такива правила, които следва да регулират отношенията, възникнали от неоснователно потребление на ел. енергия от ползватели без да я заплащат. Както се установи от протокола от метрологичната експертиза неточното измерване на уреда се дължи на непозволено монтираното в него съпротивление, като за това отговорност носи ищцата., като коригиращата сума е правилно изчислена, съгласно заключението по СТЕ и не е резултат на предположения на ответника, каквито твърдения въвежда ищцата. Предвид изложеното искът се явява неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен. Предвид изхода от спора ищцата следва да бъде осъдена на основание чл. 78, ал. 3 ГПК да заплати на ответника направените деловодни разноски – 200 лв. за вещо лице и 100 за юрисконсултско възнаграждение. На ищцата не се дължат разноски. Така мотивиран съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен отрицателния установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, предявен от Ф. А. Д., ЕГН *, от гр. С., ул. „****“ №*бл. *, с който се иска да бъде признато по отношение на „. ****“ ЕАД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр. П***, ул. „****“ № **, представлявано от З*О* Б* и С* З*В*, че ищцата не дължи на ответника сумата от 689,74 лв., представляваща дължимата сума в следствие на установено неизмерване, непълно или неточно измерване на количеството електрическа енергия за електромер № 011942728 за периода 05.11.2019 г. – 03.02.2020 г., за която е издадена фактура № */06.04.2020 г..

ОСЪЖДА Ф. А. Д., ЕГН *, от гр. С., ул. „****“ № **, да заплати на „. ****“ ЕАД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. П*, ул. „Х* Г. Д*“ № *, представлявано от ЗОБ И СЗВ направените деловодни разноски в размер на 300 лв., от които 200 лв. за вещо лице и 100 за юрисконсултско възнаграждение. Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред ОС С. в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Решението да се връчи на страните, като на ищцата чрез адв. Д.

РАЙОНЕН СЪДИЯ: